

Kärlek och fantasy från Umeå

? I ungdomsromanen *Min typ brorsa* av Johanna Lindbäck (Tiden) är Umeåflickan Nina sur. Ninas mamma har hittat en ny karl på internet, en Tomas från Luleå, och nu tvingar hon Nina att följa med för att fira nyår hos den där dejten och hans två söner. Daniel, som är yngste sonen till Ninas mammas nye kille, är väl inte heller han särskilt road av föräldrarnas kärleksgriller.

Men när Daniel får se den buttra Nina kliva av bussen i Luleå får han ett engelskt uttryck i skallen: "Cute as a button". Får man bli förälskad i sin bonussyster?

Tomas flyttar med sina söner till Umeå. Nina och Daniel blir klasskamrater i årskurs ett på NV-programmet på Östra gymnasiet och Nina börjar bli alltmer intresserad av sin "typ brorsa" Daniel. I vartannat kapitel är Nina berättare, i vartannat är Daniel berättare.

Min typ brorsa är tonsäker och den är nästan lika trivsamt sjudande av känslor som författarens debutroman i Umeåskolmiljö, *En liten chock*. En må-bra-ungdomsbok har Johanna Lindbäck skrivit också denna gång - och det är inte så vanligt.

? *Kors i taket*. Två ungdomsböcker som handlar om samiskt liv har kommit ut i år.

Författaren Annica Wennström, som annars ingår i deckarförfattargruppen Emma Vall, har nu skrivit sin första egna ungdomsroman. Precis som pojken Nejla i *Skuggrädsla* (BonnierCarlsen) har Annica Wennström en mamma som är same. Och precis som Nejla var Annica god vän med sin mormor och sin morfar. Det förflutna kastar långa skuggor i Nejla/Nils liv. Vem är han egentligen? Är han en skoteråkande same i norra fjällvärlden eller är han skatevirtuosen och förortskillen Nils?

? 35-åriga kriminalreportern Ann-Helén Laestadius, författare till boken *SMS från Soppero* (Podium och Nordiska museets förlag), har berättat att det tog henne tjugo år att acceptera sin samiska identitet. Det är nog därför hon låter trettonåriga Agnes, som är huvudpersonen i den här kärlekshistorien, vara en tjej från Solna som är så nyfiken på sitt samiska ursprung att hon till och med i smyg lär sig språket. Så när den urgullige Henrik, som bor i den sameby där Agnes mamma är född, skickar ett SMS till Agnes så kan hon läsa det. Och gissa att Agnes svarar!

? Numera kommer fantasyromaner inte bara från engelskspråkigt håll. Flera förlag ger år 2008 ut svensk fantasy. I roadmovien *Magic. Circle. Com* (Opal) av veteranen Gunilla Ambjörnsson blandas fantasy och reality, fantasi och verklighet.

Den sextonåriga svartklädda och pandasminkade Jenna är urlless på allt och arg. Hon sticker ifrån Island, där hon ganska ovilligt har hängt med den medelålders Jari och en massa skrivande tanter och farbröder på en fantasykonferens i Reykjavik.

I stället tågluffar Jenna ut i Europa. Det finns en hemlighet som den ganska ensamma Jenna jagar på sin resa, en *Book of Magic*. Resan går mot äventyr i Amsterdam. Äventyr i Granada. Äventyr som ska göra Jennas liv annorlunda. Magiskt.

Men kan det också finnas äventyr som kan förändra en vitsminkad gothflickas tillvaro i den vanliga svenska förorten Bagarmossen? magic.circle.com ger svar

? På ödets vingar. Nyckelvaktarna del 1 (BonnierCarlsen) är den fantasybok som kom till när sjuttonåriga Julia Sandström från Västerbotten med en novell hade vunnit det stora förlagets Eragontävling. Grattis till Julia! Ändå mer grattis till alla fantasyentusiaster som ännu inte har läst den här mörkvackra boken som är lika lättfattlig (när man väl fått klart för sig vad alla människor och alla medeltida platser heter) som den är lysande berättad.

Den modiga flickan Livas och hennes fosterbror Vomils svåra uppdrag är att hitta och skydda nycklar. Så ska de förhindra att avskryvårda monster släpps loss i deras krigshärjade rike. En viktig och intressant gestalt i berättelsen är den bevingade fågelvarelse eller kariten Shanzoc som barnen har räddat. Kariter har en magisk förmåga att kunna förvandla sig till människor.

Nu får allt den unge fantasyförfattaren Christofer Paolini se upp, för hans jämnåriga kollega Julia Sandström är fena på psykologi. Dessutom kan hon verkligen skapa färgstark intrig med magi, quest, änglar, gudar och skräck. I en intervju berättar Julia Sandström att det känns som om hennes bokserie om Nyckelvaktarna kommer att ha fem delar. Eller fler.

? Den förunderliga, blodisande och Augustprisonominerade skrönan Den femte system (R & S) av Mårten Sandén börjar i nutid med att sextonåriga Jannike blir överfallen på hembygds museet av en liten vätte som försöker yxmörda henne. Tonårsflickan klarar livhanken genom att tvinga ner vätten i en kylväska.

Jannike är kriminellt belastad och har en väldigt trasslig bakgrund (hon har faktiskt många likheter med Stieg Larssons gatusmarta deckarbrud Lisbeth Salander), men nu försöker hon sköta sig eftersom hon har fått ett bra arbete som praktikant till den moderliga museiintendenten Elisabeth Asplund.

Elisabeth, som är höggravid, är släkt i rakt nedstigande led till en patron Karmelius, som tvåhundra år tidigare gjorde något djävulskt. Han slöt en pakt med Fan själv i utbyte mot en av sina fem döttrar och därmed öppnades porten till helvetet. Patron Karmelius yngsta dotter lyckades den gången försvinna spårlöst.

Jannike som är synsk, anar att Elisabeth och det barn som hon snart ska föda är i livsfara och att de måste räddas undan mordiska vättar och demoner. Ondskan har åter väckts till liv på 2000-talet. Det blir Jannikes fruktansvärt svåra och farliga uppgift att försöka rädda sin arbetsgivare och Elisabeths ännu ofödda baby. Detta lilla barnbarns barnbarns barnbarn till patron Karmelius kan utlösa domedagen.

? En annorlunda fantasy är Tornrummets hemlighet (Alfabeta), en debutroman av molekylärbiologen Niklas Janz. Den sorgsna huvudpersonen Mirjam har tillsammans med sina kloka föräldrar flyttat till ett hus ute på landsbygden. Mirjam blev nämligen förra terminen så misshandlad av mobbare att hon har legat på sjukhus. Nu ska hon försöka börja ett nytt liv i en ny skola.

Mirjam flyttar in i husets tornrum. Där hittar hon i ett lönnfack tolv handskrivna böcker. Miram heter pojken som har skrivit dagböckerna som mycket handlar om drömricket Kangar och om ett hemligt sällskap. Det framgår att den mystiske Miram tidigare bott i huset, att hans liv på många sätt varit minst lika tragiskt som Mirjams och att han har försvunnit under mystiska omständigheter. Kanske är han död.

Finns landet Kangar på riktigt? Varför ljuger folket i trakten om vad som hände med Miram? Vem är det som stjal Mirams dagbok som Mirjam har gömt under sin kudde? Och hur kan det komma sig att Milans drömvärld griper in i Mirjams eget liv?

Berättelsen blir allt kusligare och Tornrummets hemlighet är 2008 års bästa svenska fantasy.

LENA KJERSÉN